

**VYRIAUSIOJO SPECIALISTO, ATSAKINGO UŽ KORUPCIJAI ATSPARIOS
APLINKOS KŪRIMĄ,
2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

I. Bendroji informacija

2025 metais vyriausiasis specialistas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Molėtų rajono savivaldybėje, vykdė Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas korupcijos prevencijos funkcijas, koordinavo antikorupcinės politikos įgyvendinimą savivaldybės administracijoje ir pavaldžiose įstaigose, organizavo ir vykdė korupcijos rizikų vertinimą, stebėjo vidaus kontrolės priemonių taikymą, dalyvavo mokymuose bei konsultavo darbuotojus antikorupciniais klausimais.

Veikla buvo vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymu, taip pat Specialiųjų tyrimų tarnybos metodinėmis rekomendacijomis, Sveikatos apsaugos ministro patvirtintais teisės aktais bei Molėtų rajono savivaldybės tarybos ir mero sprendimais.

II. Korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimas

2025 m. gruodžio mėnesį Molėtų rajono savivaldybės administracijoje buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau - KPT) nustatymas, apėmęs 11 savivaldybės seniūnijų (Alantos, Balninkų, Čiulėnų, Dubingių, Giedraičių, Inturkės, Jonišio, Luokesos, Mindūnų, Suginčių ir Videniškių). Vertinimas buvo sutelktas į visuomenei naudingos veiklos (toliau - VNV) organizavimo ir vykdymo tvarką.

Vertinimo metu buvo analizuojami galiojantys teisės aktai, vidaus dokumentai ir taikomos praktikos seniūnijose. Atliktos analizės rezultatas – identifikuotos penkios pagrindinės korupcijos rizikos, iš kurių trys įvertintos kaip žemo, o dvi – kaip vidutinio lygio. Nustatyta, kad didžiausią riziką kelia procedūriniai ir organizaciniai trūkumai, o ne faktiniai korupciniai pažeidimai.

KPT nustatymo pagrindu suformuluotos prevencinės priemonės, skirtos nustatytoms sisteminiams spragoms pašalinti: inicijuotas vieningo VNV organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo atnaujinimas, numatytas dvipakopės kontrolės mechanizmo įtvirtinimas, skaidresnis darbų paskirstymas pagal objektyvius kriterijus, apskaitos patikimumo didinimas bei darbuotojų informavimas ir konsultavimas korupcijos prevencijos klausimais.

Įgyvendinus numatytas priemones, tikimasi sustiprinti VNV organizavimo skaidrumą, vidaus kontrolę ir sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę seniūnijose, taip prisidedant prie nuoseklios korupcijos prevencijos politikos įgyvendinimo Molėtų rajono savivaldybėje.

III. Skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardo suteikimo procedūros įgyvendinimas

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-65 patvirtinto Skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardo suteikimo tvarkos aprašo nuostatas, Molėtų rajono savivaldybės vyriausiasis specialistas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, inicijavo ir koordinavo Molėtų rajono savivaldybės skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardo suteikimo tvarkos aprašo parengimą, kuris buvo patvirtintas Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2025 m. gegužės 29 d. sprendimu Nr. B1-143.

Molėtų rajono savivaldybės vyriausiojo specialisto, atsakingo už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, iniciatyva ir teikimu Molėtų rajono savivaldybės mero 2025 m. birželio 18 d. potvarkiu Nr. B3-536 buvo sudaryta Molėtų rajono savivaldybės viešosios asmens sveikatos priežiūros įstaigos, teikiamos skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardui gauti, darbo grupė, kurios užduotis – įvertinti VšĮ Molėtų rajono sveikatos centro atitiktį nustatytiems skaidrumo ir atsparumo korupcijai kriterijams.

Vyriausiasis specialistas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, organizavo ir koordinavo darbo grupės veiklą ir 2025 m. liepos 17 d. atliko VšĮ Molėtų rajono sveikatos centro korupcijos prevenciją reglamentuojančių teisės aktų analizę.

Specialisto koordinuoto vertinimo metu VšĮ Molėtų rajono sveikatos centrui buvo nustatytas 139 balų atsparumo korupcijai indeksas, atitinkantis Aprašo 2 priede nustatytus skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardo suteikimo kriterijus. Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, darbo grupė, vyriausiojo specialisto teikimu, pateikė siūlymą Molėtų rajono savivaldybės merui suteikti VšĮ Molėtų rajono sveikatos centrui skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardą.

Vadovaujantis vyriausiojo specialisto, atsakingo už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, parengtomis išvadomis, Molėtų rajono savivaldybės mero 2025 m. liepos 29 d. potvarkiu Nr. B3-658 VšĮ Molėtų rajono sveikatos centrui buvo suteiktas skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardas.

IV. Teisės aktų projektų antikorupciniai vertinimai

Per ataskaitinį laikotarpį buvo atlikti 26 teisės aktų projektų antikorupciniai vertinimai, kurių metu vyriausiasis specialistas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, įvertino jų atitikimą korupcijos prevencijos reikalavimams ir nustatė galimas korupcijos rizikas. Vertinimų metu buvo analizuojami projektai, reglamentuojantys tiek savivaldybės administracijos, tiek pavaldžių

įstaigų veiklą, atsižvelgiant į viešųjų ir privačių interesų derinimą, sprendimų priėmimo skaidrumą, viešųjų išteklių naudojimą ir kitus korupcijos rizikai jautrius aspektus. Remiantis vertinimo rezultatais, teisės aktų projektų rengėjams buvo teikiamos rekomendacijos, pastabos ir pasiūlymai, siekiant mažinti korupcijos rizikas, užtikrinti skaidresnį sprendimų priėmimą, stiprinti vidaus kontrolės bei atskaitomybės mechanizmus ir skatinti viešųjų interesų bei pareigų derinimo laikymąsi. Ši veikla prisidėjo prie sistemingo antikorpucinės aplinkos stiprinimo savivaldybėje ir užtikrino, kad naujai priimami teisės aktai atitiktų savivaldybės nustatytus korupcijos prevencijos standartus.

V. Įgyvendintos kitos korupcijos prevencijos priemonės

Savivaldybės administracijos darbuotojams ir pavaldžioms įstaigoms buvo:

- siūstos atmintinės dėl dovanų priėmimo gairių,
- teikti priminimai dėl viešųjų ir privačių interesų deklaracijų pateikimo ir tikslinimo.

2025 metais dovanų nebuvo registruota, o per vidinį pranešimų kanalą pranešimų apie galimus pažeidimus negauta.

VI. Mokymai ir kompetencijų stiprinimas

2025 m. vyko Generalinės prokuratūros organizuoti mokymai „Vidinis pranešimų kanalas“, kuriuose dalyvavo Molėtų rajono savivaldybės pavaldžių įstaigų ir įmonių vadovai bei darbuotojai. Mokymų metu buvo aptarti pranešėjų apsaugos teisiniai reikalavimai, vidinių pranešimų kanalų įgyvendinimo praktiniai aspektai ir dažniausiai pasitaikančios klaidos.

Molėtų rajono savivaldybės administracija mokymų metu buvo pristatyta kaip gerasis pavyzdys, kadangi savivaldybėje buvo priimtas sprendimas konsoliduoti vidinį pranešimų kanalą – sudaryta galimybė savivaldybės pavaldžioms įstaigoms naudotis centralizuotu pranešimų kanalu, administruojamu savivaldybės administracijoje. Toks sprendimas leido užtikrinti vieningą pranešimų nagrinėjimo praktiką, didesnę konfidencialumo lygį, efektyvesnę teisės aktų reikalavimų įgyvendinimą ir sumažinti administracinę naštą pavaldžioms įstaigoms.

Savivaldybės pasirinktas modelis buvo įvardytas kaip efektyvus ir rekomenduotinas kitoms viešojo sektoriaus institucijoms, siekiančioms sustiprinti pranešėjų apsaugos sistemą ir didinti pasitikėjimą vidiniais pranešimų kanalais.

Vyriausioji specialistė, atsakinga už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, dalyvavo Specialiųjų tyrimų tarnybos seminare „Korupcijos prevencijos kompetencijų stiprinimas savivaldybėje“, kurio metu buvo pristatytos Antikorpucinio sąmoningumo didinimo viešajame sektoriuje gairės.

Darbuotojams periodiškai buvo primenama apie STT nuotolinių mokymų platformą, skatinant savarankišką antikorpucinių žinių gilinimą.

2025 m. Molėtų rajono savivaldybės administracijos vyriausiasis specialistas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, koordinavo visų darbuotojų supažindinimą su keturiais VTEK nuotoliniais mokymais („Privačių interesų deklaravimas“, „Interesų konflikto identifikavimas ir valdymas“, „Apribojimai pasibaigus tarnybai“, „Lobistinė veikla“). Mokymų metu darbuotojams paaiškinta privačių interesų deklaravimo tvarka, interesų konfliktų atvejai, „atvėsimo laikotarpio“ taikymas, apribojimai pasitraukus iš valstybės tarnybos bei lobistinės veiklos reglamentavimas. Specialisto koordinavimas užtikrino, kad darbuotojai savarankiškai įgytų žinių apie viešųjų ir privačių interesų derinimą bei lobistinę veiklą, prisidedami prie skaidrios ir korupcijai atsparios darbo aplinkos kūrimo savivaldybėje. Mokymus baigė ir sertifikatus įgijo 82 darbuotojai.

VII. Skundų ir prašymų nagrinėjimas

2025 metais Molėtų rajono savivaldybės administracijoje vyriausiasis specialistas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, koordinavo galimų pažeidimų nagrinėjimą. Jo iniciatyva ir priežiūra užtikrino, kad skundai būtų vertinami pagal teisės aktų nustatytą procedūrą:

- Gautas skundas dėl seniūno pareigų nevykdymo – nustatyta, kad tarnybinis nusižengimas nepadarytas.
- Gautas skundas dėl pavaldžios biudžetinės įstaigos vadovo veiksmų ir piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi – specialisto iniciatyva vadovui skirtas drausminis įspėjimas.
- Gautas skundas dėl savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo veiksmų – nustatyta, kad tarnybinis nusižengimas nepadarytas.
- Gautas prašymas įvertinti galimą funkcijų ir tarnybinių pareigų konfliktą – nustatytas tarnybinis nusižengimas, darbuotojui skirta drausminė nuobauda – pastaba.

VIII. Personalo patikimumas

Per 2025 metus 7 kartus buvo kreiptasi į Specialiųjų tyrimų tarnybą dėl informacijos apie asmenis pateikimo, siekiant įvertinti savivaldybei pavaldžių įstaigų vadovų, savivaldybės administracijos struktūrinių skyrių vedėjų ir jų pavaduotojų reputaciją, patikimumą bei galimų korupcijos rizikų nebuvimą, atliekant prevencinį asmenų patikrinimą prieš priimant sprendimus dėl jų skyrimo, pareigų ėjimo ar tarnybinės veiklos vertinimo. Šie kreipimaisi prisidėjo prie skaidraus personalo valdymo, atsakingų sprendimų priėmimo ir korupcijai atsparios aplinkos stiprinimo savivaldybėje.

IX. Vidaus kontrolė ir auditas

2025 m. balandžio 24 d. Molėtų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atliko atitikties auditą UAB „Molėtų švara“ ir UAB „Molėtų vanduo“, vertindama tarnybinio ir netarnybinio transporto naudojimą. Audito metu nustatyta, kad transporto naudojimo tvarka įmonėse iš esmės reglamentuota, tačiau pateiktos rekomendacijos dėl apskaitos tobulinimo, degalų sunaudojimo

pagrindimo ir vidinės kontrolės stiprinimo. Vadovaujantis audito išvadomis, savivaldybės pavaldžios įstaigos ir įmonės parengė naujas transporto naudojimo tvarkas, kurių atitiktis galiojančiai teisės bazei ir korupcijos prevencijos reikalavimams buvo derinama su vyriausioju specialistu, atsakingu už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą. Šios tvarkos užtikrina efektyvesnę transporto apskaitą, skaidresnį resursų naudojimą ir griežtesnę vidaus kontrolę, prisidedant prie korupcijai atsparios aplinkos kūrimo savivaldybėje.

X. Viešųjų ir privačių interesų derinimas

2025 m. balandžio 9 d. Molėtų rajono savivaldybės administracijos vyriausiasis specialistas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, koordinavo Bendradarbiavimo susitarimo su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija (VTEK) pasirašymą ir jo įgyvendinimo užtikrinimą: visiems administracijos bei pavaldžių įstaigų darbuotojams buvo pristatytas susitarimo turinys, priminta apie pareigą pildyti viešųjų ir privačių interesų deklaracijas, vengti interesų konfliktų bei laikytis teisės aktų reikalavimų, o sutartis sudaro pagrindą savivaldybei sistemingai užtikrinti skaidrią, korupcijai atsparią darbo aplinką, stiprinti darbuotojų atsakomybę ir nuosekliai įgyvendinti antikorupcinę politiką. Šios priemonės užtikrina, kad darbuotojai nuolat būtų informuoti apie galiojančius teisės aktus, gerąją praktiką ir pareigas, taip didinant pasitikėjimą savivaldybės institucijomis bei skatinant aktyvų dalyvavimą korupcijai atsparios ir skaidrios darbo kultūros kūrime. Be to, sutarties įgyvendinimas sudaro galimybę savivaldybei sistemingai vertinti ir tobulinti vidines procedūras, identifikuoti rizikas ir imtis prevencinių priemonių, stiprinant atsakingą ir skaidrų viešojo sektoriaus valdymą.

XI. Išvados

2025 metais Molėtų rajono savivaldybės vyriausiasis specialistas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, nuosekliai įgyvendino teisės aktuose nustatytas korupcijos prevencijos funkcijas, koordinavo antikorupcinės politikos įgyvendinimą savivaldybės administracijoje ir pavaldžiose įstaigose, organizavo korupcijos rizikų vertinimą, teisės aktų projektų antikorupcinius vertinimus, stebėjo vidaus kontrolės priemonių taikymą, koordinavo mokymus, konsultavo darbuotojus ir prižiūrėjo skundų nagrinėjimą. Specialisto iniciatyva buvo parengtos ir įgyvendintos skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardo suteikimo procedūros, atliktas Visuomenei naudingos veiklos organizavimo ir vykdymo tvarkos auditas, identifikuotos ir suvaldytos pagrindinės korupcijos rizikos, stiprinama personalo patikimumo kontrolė, konsoliduoti vidiniai pranešimų kanalai bei organizuoti nuotoliniai VTEK mokymai, užtikrinant darbuotojų žinių apie viešųjų ir privačių interesų derinimą bei lobistinę veiklą gilinimą. Visos priemonės ir veiklos sudaro nuoseklų pagrindą skaidrios, korupcijai atsparios darbo aplinkos kūrimui savivaldybės administracijoje, didina

darbuotojų atsakomybę, stiprina pasitikėjimą institucijomis ir užtikrina sistemingą antikorupcinės politikos įgyvendinimą 2025 metais.

Vyriausioji specialistė,
atsakinga už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą,
Sigita Saugūnienė